

Barriere for fri bevægelighed over Øresund: A-kasse-regler i Danmark

Versionsdato: 30. august 2007 Forfatter: Gry Høngsmark Knudsen

Hvad er problemet: *Hvordan påvirkes borgere med en hverdag på begge sider af Øresund*

Problemet er, at de danske a-kasser ikke overholder gældende EU-regler vedrørende vandrende arbejdstageres ret til a-kassemedlemskab i det land, hvor de pga. af uddannelsesmæssigt, socialt og sprogligt tilhørsforhold har størst chance for at få at få job. Det betyder, at borgere i Øresundsregionen i praksis ikke har a-kassevalgfrihed og at man derfor ikke kan få vejledning i forhold til sin reelle jobsituation, men kun ud fra en forventning om at man nødvendigvis arbejder på den side af Øresund, hvor man bor. Det er u hensigtsmæssigt for den enkelte og katastrofalt i en situation, hvor der er arbejdsløshed i Skåne og mangel på arbejdskraft i Danmark. At de danske a-kasser ikke anerkender begrebet vandrende arbejdstagere bremser således arbejdskraftens frie bevægelighed.

Udover at det giver problemer ved arbejdsløshed, har det også betydning for ret til feriedagpenge, barselsorlov og barselsdagpenge.

Hvorfor er det sådan: *Kort forklaring og historik*

EF-Domstolens dom af den 12. juni 1986 i sag 1/85, Horst (uddrag) Miethe mod Bundesanstalt für Arbeit, Samlingen 1986, side 1837-1852 (Miethe-dommen). "Domstolen fastslog endvidere, at en grænsearbejder, der er helt arbejdsløs, men som har opretholdt en *personlig* og *faglig* tilknytning til den tidligere beskæftigelsesstat af en sådan art, der gør, at den pågældende må antages at have størst mulighed for på ny at få beskæftigelse dér, skal anses for omfattet af begrebet "andre arbejdstagere end grænsearbejdere" (atypisk grænsearbejder). Ifølge dommen tilkommer det den nationale retsinstans at afgøre, om en grænsearbejder er en atypisk grænsearbejder (dommens præmis 19). Dommens vigtigste præmisser gengives nedenfor:

Ifølge præmis 16 i Miethe-dommen er formålet med bestemmelserne i artikel 71 i forordning (EØF) nr. 1408/71 at sikre, "at vandrende arbejdstagere kan opnå arbejdsløshedsydelse på sådanne betingelser, at de bedst muligt sættes i stand til at søge nyt arbejde. Begrebet ydelse i denne forbindelse omfatter ikke alene pengeydelse, men også den bistand i forbindelse med faglig genindslusning, som arbejdsformidlingen yder de tilmeldte arbejdstagere."

Præmis 17: "Det må herefter antages, at reglen i artikel 71, stk. 1, litra a, ii, hvorefter en grænsearbejder, der er omfattet af definitionen heraf i artikel 1, litra b, og som er helt arbejdsløs, kun har krav på ydelse fra bopælsstaten, hviler på en udtalt formodning om, at en sådan arbejdstager i denne medlemsstat har størst mulighed for på ny at finde beskæftigelse."

Præmis 18: "Formålet med artikel 71, stk. 1, litra a, ii, i forordning nr. 1408/71 kan imidlertid ikke opfyldes, når en arbejdstager, der er helt arbejdsløs, og som er omfattet af definitionen i forordningens artikel 1, litra b, undtagelsesvis i den medlemsstat, hvori han senest har været beskæftiget, har opretholdt en personlig og faglig tilknytning af en sådan art, at han i denne medlemsstat må antages at have størst mulighed for på ny at opnå beskæftigelse. En sådan arbejdstager må under disse omstændigheder anses for omfattet af begrebet "andre arbejdstagere end grænsearbejdere" i artikel 71 og er derfor omfattet af denne bestemmelses stk. 1, litra b." (Arbejdsmarkedets Ankenævns Årsrapport 2004, s. 21-22)

Hvad kan løse problemerne: Opstil ét eller flere løsningsforslag og argumentér

Det er et principielt problem at danske a-kasser ikke følger EU-Domstolens afgørelse og problemet kunne meget nemt løses ved at gøre Miethe-dommen til praksis

Relevante cases og domstolsafgørelser: Henvi til relevant baggrundsmateriale og eksempler

Jf. Arbejdsmarkedets Ankenævns Årsrapport 2004 blev 2 personer anerkendt som atypiske grænsegængere.

Til trods for at der de sidste 5 år er flyttet ca. 17000 danskere til Malmø (ifølge oresunddirekt.com), er det ikke lykkedes at finde andre eksempler på at Arbejdsmarkedets ankenævn har anerkendt andre atypiske grænsegængere.

Forslag til aktiviteter fra Foreningen ÖresundsBorger: Hvad skal vi gøre ved det?

Danske a-kasser bør overholde gældende EU-lovgivning. Öresundsforeningen bør hjælpe alle medlemmer med at få taget deres sager op vedrørende ret til at forblive i sin danske akasse eller modtage barseldagpenge i den relevante a-kasse, så sagen til slut kan blive indsendt til Arbejdsmarkedets ankenævn, som er den sidste ankeinstans.